EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 18.12.2020.
COM(2020) 813 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to, kā darbojas režīms, kas ieviests ar Padomes 2010. gada 16. marta Direktīvu 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem

{SWD(2020) 340 final}

Ievads

1. Nodokļu taisnīgums ir būtisks elements nesen pieņemtajā *Komisijas Rīcības plānā taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju*[1]**.** Visiem ir jāmaksā sava taisnīga nodokļu daļa. Ja nodokļi netiek maksāti, nodokļu iestādēm jāveic piedziņas pasākumi šo nodokļu iekasēšanai. Tomēr nodokļu iestāžu kompetences joma ir ierobežota to attiecīgās valsts teritorijā. Tās nevar veikt piedziņas pasākumus citās valstīs, lai gan nodokļu parādnieki var būt pārcēlušies uz citu valsti vai tiem var būt aktīvi citās valstīs. Tādēļ ES ir pieņēmusi tiesību aktus, kas ļauj ES dalībvalstīm sniegt savstarpēju palīdzību nodokļu piedziņā un attiecībā uz citiem ES prasījumiem, kas noteikti direktīvas 2. pantā.

   Turpmāk sniegtais piemērs ilustrē, kā darbojas šāda piedziņas palīdzība: persona nemaksā savu nodokļu parādu dalībvalstī A. Persona pārceļas uz dalībvalsti B, bet tai ir arī īpašums dalībvalstī C. Šādā gadījumā dalībvalsts A var lūgt dalībvalstu B un C nodokļu iestādes palīdzēt piedzīt nodokļus, kas pienākas dalībvalstij A.

   Šādā veidā savstarpēja piedziņas palīdzība veicina taisnīgumu un nediskrimināciju nodokļu jomā — tā palīdz nodrošināt, ka ikviena persona maksā nodokļus, un novērst krāpšanu nodokļu jomā un budžeta zaudējumus dalībvalstīm un ES.

2. Šajā ziņojumā ir izklāstīti **turpmākie pasākumi Komisijas** 2017. gada 18. decembra **ziņojumam COM(2017) 778**[2] Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā darbojas režīms, kas ieviests ar Padomes 2010. gada 16. marta Direktīvu 2010/24/ES[3] par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem. Šīs direktīvas 27. panta 3. punktā paredzēts, ka ik pēc pieciem gadiem Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par saskaņā ar šo direktīvu izveidoto pasākumu darbību. Šis ziņojums ir otrais ziņojums saskaņā ar šo jauno direktīvu. Tas attiecas uz 2017.–2019. gadu.

3. Saskaņā ar iepriekšējā ziņojuma secinājumiem **ir noteiktas** šādas **darbības**:
   1) uzlabot statistikas datu vākšanu par nodokļu piedziņas palīdzības izmantošanu ar mērķi sīkāk izvērtēt savstarpējās piedziņas palīdzības efektivitāti un lietderību, ņemot vērā nepieciešamību izvairīties no papildu darba slodzes valstu nodokļu iestādēm vai to ierobežot. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš arī saiknei starp saņemto palīdzības pieprasījumu radīto darba slodzi un administratīvajiem resursiem, kas izmantoti pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī;
   2) izvērtēt tādas problēmas atsevišķu dalībvalstu līmenī, kas kavē savstarpējas piedziņas palīdzības netraucētu darbību, ņemot vērā ieteikumus vai citas darbības šo jautājumu risināšanai;
   3) izvērtēt vajadzības un veidus, kā uzlabot piedziņas palīdzības sistēmas darbību ES līmenī;

---

1 Šā rīcības plāna 14. darbība, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:e8467e73-c74b-11ea-adf7-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF.

2 Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā darbojas režīms, kas ieviests ar Padomes 2010. gada 16. marta Direktīvu 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem.

3 Direktīva 2010/24/ES (2010. gada 16. marts) par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem (OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.).

4) uzlabot gan valstu nodokļu iestāžu, gan nodokļu maksātāju zināšanas un izpratni par tiesību aktiem savstarpējās piedziņas palīdzības jomā;
5) izvērtēt iespējas un veidus, kā veicināt un atvieglot piedziņas palīdzību ar trešām valstīm, ņemot vērā ES kompetenci un prioritātes.

4. Attiecībā uz pirmajām trīs veicamajām darbībām papildu analīzi veica *Fiscalis* projekta grupa Nr. 110, kurā piedalījās 13 dalībvalstis[4]. Tika apkopoti arī pārējo dalībvalstu viedokļi, jo īpaši attiecībā uz problemātiskiem jautājumiem, ar kuriem nācās saskarties valsts līmenī.

5. Šajā ziņojumā ir izklāstīti turpmākie pasākumi un vairāki ieteikumi turpmākiem uzlabojumiem.

1. Pirmā darbība: statistikas datu vākšanas uzlabošana un automatizācija

6. **Atgūtās summas**, par kurām ziņojušas pieprasījuma iesniedzējas dalībvalstis un pieprasījuma saņēmējas dalībvalstis, liecina par dažām atšķirībām laikposmā no 2017. līdz 2019. gadam.

1. tabula. Pārskats par atgūtajām summām (2017.–2019. gads)

	Atgūts pēc citu dalībvalstu pieprasījuma pirms savu izdevumu atskaitīšanas (datus sniegušas pieprasījuma saņēmējas dalībvalstis)	Atgūts, iesniedzot pieprasījumus citām dalībvalstīm (datus sniegušas pieprasījuma iesniedzējas dalībvalstis)
	EUR	*EUR*
2017. gads	103 536 690	159 544 517
2018. gads	86 099 511	127 517 949
2019. gads	93 304 732	106 391 930

Iepriekš minētie dati liecina, ka trīs gadu laikā tika atgūti 283 miljoni līdz 393 miljoni EUR.

Summām, kas norādītas iepriekš minētās tabulas kreisajā un labajā slejā, nav precīzi jāsakrīt. Summas kreisajā slejā attiecas uz summām, kas atgūtas pirms to izmaksu atskaitīšanas, kuras radušās pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij (kas parasti rada lielāku summu kreisajā slejā), un daži parādi var tikt samaksāti tieši pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij (kas rada lielāku summu labajā slejā). Tomēr atšķirības starp slejām ir ievērojamas, jo īpaši 2017. gadā, lai gan atšķirības starp paziņotajām summām katru gadu samazinās. Neraugoties uz šo uzlabojumu, rodas jautājumi par šo statistikas datu precizitāti.

Atšķirības ir vērojamas arī attiecībā uz to palīdzības pieprasījumu skaitu, par kuriem ziņojušas dalībvalstis (sīkāku informāciju par palīdzības pieprasījumu skaitu skatīt 1.1. iedaļā Komisijas dienestu darba dokumentā, kas pievienots šim ziņojumam).

[4] Dalībvalstis, kas pārstāvētas *Fiscalis* projekta grupā Nr. 110: Bulgārija, Vācija, Igaunija, Grieķija, Spānija, Lietuva, Ungārija, Austrija, Polija, Rumānija, Slovēnija, Slovākija, Somija.

7. Pāreja uz **automatizētu statistikas datu vākšanu** palīdzēs **uzlabot** dalībvalstu iesniegto statistikas datu **ticamību**. Tas arī samazinās dalībvalstu administratīvo slogu.

8. Turklāt automatizēta statistikas vākšana ļaus dalībvalstīm vākt **būtiskāku informāciju** par to faktisko veikumu nodokļu piedziņas palīdzības jomā.

   Piedziņas ekspertu grupa jau ir apspriedusi iespēju dalībvalstīm paplašināt statistikas datu vākšanu automatizētā veidā attiecībā uz šādiem elementiem:
   - piedziņas pieprasījumu atbilžu veids, norādot pieprasījuma lietderību un tā iespējas panākt atgūšanu,
   - to gadījumu skaits, kad pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts ir pārskatījusi pieprasījumus pēc labojumiem, apstrīdēšanas, (daļējiem) maksājumiem utt.,
   - palīdzības pieprasījumu saņemšanas apstiprinājumu savlaicīgums un pirmo atbilžu uz palīdzības pieprasījumiem savlaicīgums,
   - pieprasījumu skaits par atgūšanu saistībā ar PVN atmaksu, kas jāveic pieprasījuma saņēmējai valstij (ja no šīs valsts pieprasītā darbība aprobežojas ar attiecīgās PVN atmaksas summas apķīlāšanu).

   Komisija sagaida, ka šī papildu informācija palīdzēs uzlabot darba novērtējumu un labāk atspoguļot pieprasījuma saņēmēju un pieprasījuma iesniedzēju dalībvalstu centienus.

9. Minēto statistikas datu automatizētai vākšanai ir vajadzīgi daži papildu IT uzlabojumi. Paredzams, ka tie tiks sagatavoti 2021. gadā, lai dalībvalstis varētu pilnībā piemērot šo statistikas datu automatizētu vākšanu attiecībā uz pieprasījumiem un atbildēm, kas nosūtīti, sākot ar 2022. gadu.

2. Otrā darbība: tiesību aktu un prakses uzlabošana valsts līmenī

10. Ir dažādi gadījumi, kad piedziņa un piedziņas palīdzības pieprasījumu izpilde būtu jāuzlabo valsts līmenī:

    1.a) **atbildes nesniegšanas gadījumi**, kas skaidri liecina par sadarbības trūkumu. Tie cita starpā ir gadījumi, kad pieprasījuma saņēmējas iestādes neapstiprina palīdzības pieprasījuma saņemšanu vai nesniedz turpmākas atbildes uz pieprasījumu.

    Šie gadījumi ietekmē savstarpējo uzticību, kas ir būtiska palīdzībai nodokļu piedziņas jomā;

    1.b) citi nesadarbošanās gadījumi **nepietiekamas vai neskaidras informācijas un komunikācijas problēmu dēļ**. Tie cita starpā ir gadījumi, kad pieprasījuma iesniedzējas iestādes nesniedz skaidru informāciju par savu pieprasījumu (piemēram, nav pietiekama pamatojuma vai nav pamatojuma pieprasījumam piedzīt vecu prasījumu; informācijas, kas ir pieprasījuma pamatā, izskaidrojuma trūkums, lai gan minētā informācija būtu noderīga pieprasījuma izpildei) vai kad pieprasījuma saņēmējas iestādes nesniedz skaidru informāciju par darbībām, kas veiktas pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī, un/vai par problēmām, kas kavē vai traucē palīdzības pieprasījuma izpildi.

Šīs situācijas ietekmē nodokļu piedziņas palīdzības efektivitāti un lietderību. Neskaidri pieprasījumi un atbildes rada nevajadzīgu papildu administratīvo slogu attiecīgajām iestādēm. Nenoteiktība arī kavē pieteikuma iesniedzējas dalībvalsts lēmumus veikt turpmākas darbības (piemēram, darbības, ar kurām sāk maksātnespējas procedūru, vai darbības, ar kurām pārtrauc vai aptur noilgumu);

2.a) **nepareiza Piedziņas direktīvas īstenošana**: gadījumi, kad Direktīva 2010/24/ES nav pareizi īstenota pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesību aktos un/vai administratīvajā praksē, vai gadījumi, kas saistīti ar nepareizu direktīvas interpretāciju (sk. šim ziņojumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta 2.2.1.–2.2.4. iedaļu).

Šie gadījumi nopietni kavē piedziņas palīdzības sistēmas pienācīgu darbību. Tie rada nevajadzīgas neskaidrības, kas dažkārt izraisa vēl kļūdaināku interpretāciju un abpusējus pārpratumus;

2.b) **nepietiekami valsts tiesību akti vai prakse**: gadījumi, kad tiesiskais regulējums vai prakse pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī nav piemērota, lai sniegtu piedziņas palīdzību citām dalībvalstīm (sk. šim ziņojumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta 2.2.5. iedaļu).

Ja valsts tiesību akti vai prakse nav pietiekami attīstīti un pielāgoti starptautiskās piedziņas palīdzības vajadzībām, piedziņas palīdzība nevar pienācīgi darboties. Šādi gadījumi var būt tieši vai netieši diskriminējoši un negatīvi ietekmēt nodokļu iekasēšanu un iekšējā tirgus darbību.

11. Kopumā var secināt, ka dalībvalstīm ir jāizmanto pietiekami cilvēkresursi un IT infrastruktūra, lai apstrādātu saņemtos pieprasījumus sniegt palīdzību piedziņas jomā, un ka ir jāizstrādā valstu noteikumi un administratīvā prakse, kas nodrošinātu aktīvu un efektīvu palīdzību piedziņas jomā.

12. Komisija plāno cieši uzraudzīt jautājumus, par kuriem saņemti ziņojumi. Visas attiecīgās dalībvalstis ir aicinātas sniegt piezīmes un vajadzības gadījumā informēt par turpmākajiem pasākumiem. Komisija pašlaik izvērtē šos jautājumus, kas dažos gadījumos var ietvert pārkāpuma procedūru uzsākšanu situācijās, kad Piedziņas direktīva tiek īstenota nepareizi.

3. Trešā darbība: piedziņas palīdzības darbības uzlabošana ES līmenī

13. Komisijas ziņojumā COM(2017) 778 ir secināts, ka var apsvērt ES nodokļu piedziņas palīdzības sistēmas darbības dažādo juridisko un tehnisko aspektu uzlabošanu (sk. minētā ziņojuma 4.3. iedaļu).

14. Saistībā ar novērtējumu, kas tika veikts 2017. gadā, dalībvalstis izvirzīja dažas idejas, kā uzlabot ES regulējumu[5]. *Fiscalis* projekta grupa Nr. 110 ir veikusi vairāku ierosinājumu

[5] Sk. Komisijas dienestu 2017. gada 18. decembra darba dokumentu SWD(2017) 461, kas pievienots Komisijas ziņojumam COM(2017) 778, Nr. 6.3.2.

papildu analīzi piedziņas palīdzības pasākumu efektivitātes uzlabošanai. Turpmāk sniegtajā pārskatā ir izklāstīti galvenie elementi.

15. Nopietnas bažas ir saistītas ar **informācijas apmaiņu**. To cita starpā varētu uzlabot:
    — paredzot lielāku elastību attiecībā uz pieprasījuma veidlapas izmantošanu informācijas apmaiņai,
    — paplašinot informācijas apmaiņu bez pieprasījuma un ātru piekļuvi informācijai.

16. Iepriekš palīdzība piedziņas jomā tika sniegta tikai attiecībā uz nodokļiem, kas pastāvēja abās attiecīgajās dalībvalstīs. Šī **spoguļpieeja** tika atcelta 2010. gadā, kad Direktīva 2010/24/ES paplašināja darbības jomu attiecībā uz prasījumiem, kas saistīti ar "visiem noteiktajiem maksājumiem un nodokļiem". Tomēr spoguļpieeja, kurai nepieciešama līdzība starp pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts un pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts nodokļiem, tika saglabāta attiecībā uz šādiem elementiem:
    — izpildot **piedziņas vai izpildes nodrošināšanas pasākumu** pieprasījumu, pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij ir jāizmanto savas pilnvaras un procedūras, ko piemēro tādiem pašiem noteiktajiem maksājumiem vai nodokļiem vai, ja tādu pašu nav, līdzīgiem noteiktajiem maksājumiem vai nodokļiem (ar ienākuma nodokli kā alternatīvu iespēju) (Direktīvas 2010/24/ES 13. panta 1. punkts),
    — nosūtot palīdzības pieprasījumus, dalībvalstīm jāņem vērā pieprasījuma saņēmēju dalībvalstu iekšējais kompetenču sadalījums tādu konkrētu nodokļu kategoriju piedziņai, attiecībā uz kurām tiek lūgta palīdzība piedziņas jomā. Tādēļ tika izveidota **13 pastkastīšu sistēma**, kuras izmantošana dažādās dalībvalstīs var būt atšķirīga atkarībā no dalībvalstu iekšējā kompetences sadalījuma attiecībā uz konkrētajām nodokļu kategorijām,
    — piemērojot **noilguma apturēšanu, pārtraukšanu vai pagarināšanu**, jo Direktīvas 2010/24/ES 19. panta 2. punktā ir ņemts vērā, vai attiecīgās sekas ir paredzētas abu dalībvalstu tiesību aktos.

17. **Būtu jāapsver** iespēja vismaz fakultatīvi **vienkāršot iepriekš minētos noteikumus**. Tas atvieglotu iespējamu (neobligātu) darbības jomas paplašināšanu, attiecinot to arī uz citiem publiskiem prasījumiem, attiecībā uz kuriem šobrīd nepastāv piedziņas palīdzības sistēma. Vairākas dalībvalstis atkārtoti ir aicinājušas turpmāk paplašināt piedziņas palīdzības darbības jomu, attiecinot to arī uz citiem publiskiem prasījumiem, kuriem pašlaik nav cita juridiskā pamata.

18. Uzmanība būtu jāpievērš arī tam, kā risināt **darījumu un aktīvu digitalizāciju**, kas palielina pašreizējās piedziņas problēmas, piemēram:
    — problēmas saistībā ar e-banku kontu un kriptovalūtu konfiskāciju,
    — grūtības atgūt nodokļus, kas jāmaksā nodokļu maksātājiem, kuri reģistrēti citās valstīs, nevis valstīs, kurās tie darbojas (jo īpaši e-komercijas gadījumā). Šajā sakarā, izstrādājot jaunus tiesību aktus nodokļu jomā, lielāka uzmanība būtu jāpievērš piedziņas (palīdzības) aspektiem.

19. Komisija plāno turpināt diskusijas ar dalībvalstīm, lai veiktu padziļinātu analīzi par iespējām un vajadzībām pastiprināt un atbalstīt piedziņas palīdzības sistēmu.

20. Tomēr jebkurā turpmākajā attīstībā būtu pilnībā jāņem vērā nepieciešamība aizsargāt nodokļu parādnieku tiesības. Pieaugošais Eiropas Savienības Tiesai uzdoto prejudiciālo

jautājumu skaits apstiprina, ka piedziņas palīdzības ietvaros saskaņā ar Direktīvu 2010/24/ES — tāpat kā piedziņas palīdzībā saskaņā ar jebkuru citu nolīgumu — ir jāievēro nodokļu parādnieku tiesības, it īpaši viņu tiesības uz aizstāvību.

4. Ceturtā darbība: zināšanu un izpratnes uzlabošana par noteikumiem savstarpējās piedziņas palīdzības jomā

21. Viens no Komisijas novērtējuma ziņojuma COM(2017) 778 secinājumiem bija saistīts ar vajadzību uzlabot zināšanas un izpratni par tiesību aktiem savstarpējās piedziņas palīdzības jomā[6]. Šķiet, ka savstarpējās piedziņas palīdzības problēmas bieži vien rodas no izpratnes trūkuma par Direktīvas 2010/24/ES noteikumiem. Turklāt izpratnes palielināšana ir nepieciešama ne tikai valsts nodokļu iestāžu līmenī, bet arī nodokļu maksātāju līmenī.

22. ES līmenī jau ir organizēti daži **mācību pasākumi**[7]. Komisija plāno organizēt regulārāku un sistemātiskāku mācību programmas *Fiscalis* ietvaros ar mērķi veicināt vienotu izpratni un informētību par piedziņas palīdzības iespējām Eiropas Savienībā.

    Šajos mācību pasākumos uzmanība jāpievērš arī **judikatūras** attīstības pieaugošajai **ietekmei** nodokļu piedziņas un piedziņas palīdzības jomā.

23. Turklāt tiek sagaidīts, ka katra dalībvalsts **dalīsies informācijā ar citām dalībvalstīm par saviem tiesību aktiem un praksi**. Šī informācija ir svarīga citu dalībvalstu nodokļu iestādēm, kuras vēlas pārbaudīt piedziņas palīdzības iespējas citās valstīs. Daļa valstu informācijas jau ir pieejama kopējā datubāzē *CIRCABC*. Komisija uzsāks saskaņotu koordinētu darbību, aicinot dalībvalstis atjaunināt un paplašināt šo valsts informāciju.

24. Dalībvalstis arī tiks aicinātas **uzlabot nodokļu maksātāju izpratni** par pārrobežu palīdzības nodokļu piedziņas jomā iespējām un sekām.

5. Piektā darbība: tādu iespēju un veidu izvērtēšana, kas veicina un atvieglo piedziņas palīdzību ar trešām valstīm

25. Eiropas Savienība 2018. gadā parakstīja pirmo **divpusējo nolīgumu** par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā ar trešo valsti: **Norvēģijas Karalisti**[8].

---

6 Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā darbojas režīms, kas ieviests ar Padomes 2010. gada 16. marta Direktīvu 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem.

7 *Fiscalis* darbsemināri par elektronisko veidlapu izmantošanu piedziņai centrālās lietojumprogrammas ietvaros (2018. gada 12. un 13. aprīlis un 2018. gada 19. un 20. aprīlis) un mācību darbseminārs Norvēģijas nodokļu piedziņas iestādēm pēc tam, kad tika pieņemts ES un Norvēģijas nolīgums par administratīvo sadarbību un nodokļu piedziņas palīdzību PVN jomā (2018. gada 25.–27. septembris).

8 OV L 195, 1.8.2018., 1. lpp. Minētais nolīgums stājās spēkā 2018. gada 1. septembrī.

ES un Norvēģijas nolīgums ļauj dalībvalstīm un Norvēģijai izmantot e-veidlapas arī piedziņas palīdzībai attiecībā uz citiem nodokļiem, kas nav PVN[9]. Vairākas dalībvalstis ir paudušas interesi izmantot šo iespēju. Tas būtu lietderīgi, ņemot vērā standarta veidlapu[10] automatizēto tulkojumu, kas ļauj informēt attiecīgās personas pieprasījuma saņēmējas valsts oficiālajā valodā[11]. Norvēģija norādīja, ka e-veidlapu izmantošanas paplašināšana tiks novērtēta līdz 2020. gada beigām.

26. Eiropas Savienības Padome 2019. gada 5. decembra secinājumos[12] atzina, ka ES un Norvēģijas nolīgums ir svarīgs solis nodokļu informācijas apmaiņā ar trešām valstīm. Tā uzsvēra, cik svarīga ir šāda sadarbība starp Eiropas dalībvalstīm un trešām valstīm cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā, un aicināja Komisiju izpētīt iespējas noslēgt **jaunus nolīgumus ar citām trešām valstīm par savstarpējas palīdzības pasākumiem PVN un piedziņas jomā**.

    Nolīgumi par administratīvo sadarbību ar trešām valstīm, jo īpaši ar mērķi apkarot ar e-komerciju saistītu krāpšanu nodokļu jomā, ir daļa no iniciatīvām, kas izklāstītas nesen pieņemtajā Komisijas Rīcības plānā taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju[13].

27. Izstāšanās līgumā tika iekļauti noteikumi par palīdzību piedziņas jomā, saglabājot iespēju izmantot pašreizējo regulējumu attiecībā uz notiekošo **palīdzību piedziņā ar Apvienoto Karalisti**[14].

    Eiropas Savienības Padome arī pilnvaroja Eiropas Komisiju sākt sarunas par jaunu partnerību ar Apvienoto Karalisti[15]. Paredzētā partnerība cita starpā aptver administratīvo sadarbību un savstarpējo palīdzību muitas un pievienotās vērtības nodokļa (PVN) jautājumos, tostarp informācijas apmaiņu ar mērķi apkarot krāpšanu muitas un PVN jomā un savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar maksājumiem vai nodokļiem, kā minēts sarunu norādēs[16].

28. Kopš 2019. gada **elektroniskās piedziņas palīdzības pieprasījuma veidlapas** (*Java* formātā[17]) ir **pieejamas izmantošanai trešās valstīs**. Kad šīs veidlapas tika sākotnēji izstrādātas, tās bija izstrādātas tā, lai tās varētu izmantot ar citām trešām valstīm.

    Var paredzēt arī tādu sadarbību ar trešām valstīm, kuras mērķis ir pārskatīt pašreizējās ES nodokļu piedziņas palīdzības pieprasījuma veidlapas.

---

9 Nolīguma 40. panta 4. punkts.

10 Jo īpaši vienotā paziņojuma veidlapa un vienotais instruments, kas atļauj izpildi.

11 Pienākumu informēt attiecīgo personu konkrētā valodā apstiprināja Eiropas Savienības Tiesas judikatūra (lieta C-233/08, *Kyrian*, un lieta C-34/17, *Donnellan*).

12 15. punkts Padomes 2019. gada 5. decembra secinājumos 14682/19 par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 12/2019 "*E-komercija: vēl jārisina daudzas problēmas, kas saistītas ar PVN un muitas nodokļa iekasēšanu*".

13 Šā rīcības plāna 14. darbība, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:e8467e73-c74b-11ea-adf7-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF.

14 Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV C 384 I, 12.11.2019., 1. lpp.).

15 https://www.consilium.europa.eu/media/42737/st05870-en20.pdf.

16 https://www.consilium.europa.eu/media/42736/st05870-ad01re03-en20.pdf.

17 Attiecībā uz centrālo lietojumprogrammu e-veidlapām (*eFCA*) tika atzīmēts, ka tam būtu nepieciešama IT pieslēgšana un Komisijas sniegts atbalsts, kā arī iesaistīto valstu finansiāls ieguldījums, kam vajadzīgs starptautisks nolīgums (kā tas ir Norvēģijas gadījumā).

29. Visbeidzot, ES piedziņas ekspertu grupa ir ierosinājusi izstrādāt **ES saprašanās memoranda paraugu** divpusējiem nolīgumiem ar trešām valstīm. Pamatojoties uz paraugprakses apmaiņu, dalībvalstis šo paraugu varētu izmantot, organizējot piedziņas palīdzību ar trešām valstīm, ar mērķi vienkāršot šādu nolīgumu īstenošanu.

6. Vispārējie secinājumi un ieteikumi

30. **Statistikas datu automatizēta vākšana** palīdzēs uzlabot šīs statistikas precizitāti un samazināt dalībvalstu administratīvo slogu.

    Dalībvalstis tiek aicinātas lietderīgi izmantot statistikas datu automatizēto vākšanu un papildus savāktos datus iekļaut savos gada ziņojumos Komisijai.

31. Lai gan atgūtās summas ir ievērojamas, paziņotās problēmas liecina, ka pastāv bažas/šaubas par dažu dalībvalstu vēlmi vai spēju sniegt palīdzību piedziņas jomā. Dalībvalstīm ir juridisks pienākums **palīdzēt citām dalībvalstīm** nodokļu prasījumu piedziņā, tāpēc valsts līmenī ir jāveic atbilstīgi pasākumi, kas nodrošinātu šīs prasības izpildi.

32. Katram palīdzības pieprasījumam būtu jāveic atbilstoši turpmākie pasākumi, un būtu ievērojami jāsamazina apstrādes laiks. Dalībvalstīm būtu jāatvēl **pietiekami cilvēkresursi, IT infrastruktūra un IT rīki** nodokļu piedziņas palīdzībai, lai izpildītu savus palīdzības pienākumus un izskatītu arvien pieaugošo palīdzības pieprasījumu apjomu. **Valstu noteikumi un administratīvā prakse ir jāizstrādā** tā, lai nodokļu piedziņas iestādes varētu sniegt šādu palīdzību.

    Dalībvalstis tiek aicinātas organizēt iekšēju kontroli, kuras mērķis būtu nodrošināt, ka palīdzības pieprasījumi tiek produktīvi izpildīti un ka pieprasījuma saņēmējas iestādes sniedz pieprasījuma iesniedzējām iestādēm skaidru un savlaicīgu informāciju par palīdzības pieprasījumu izpildi.

    Nodokļu iestādes tiek aicinātas ziņot par situācijām, kad dalībvalstīs atbilstošā līmenī netiek ievēroti piedziņas palīdzības noteikumi, un dalībvalstis tiek aicinātas (savlaicīgāk) iesniegt informāciju par šīm problēmām citām dalībvalstīm un Komisijai, lai esošās problēmas attiecībās ar citām dalībvalstīm varētu risināt proaktīvāk un produktīvāk.

33. **ES nodokļu piedziņas palīdzības sistēma saskaras ar vairākām problēmām**: rīki un instrumenti piedziņas palīdzības pieprasīšanai un piešķiršanai ir jāpielāgo pieaugošajai vajadzībai pēc piedziņas palīdzības, jaunajām izmaiņām ekonomikas un tehnoloģiju jomā un juridiskajai attīstībai, jo īpaši attiecībā uz nodokļu parādnieku tiesību ievērošanu.

34. Svarīgs jautājums ir vajadzība **uzlabot zināšanas un izpratni** par ES nodokļu piedziņas palīdzības sistēmu. Ir veikti pasākumi, kuru mērķis ir palielināt šīs zināšanas un izpratni, bet ir vajadzīga turpmāka rīcība.

35. Dalībvalstis tiek aicinātas sadarboties ar Komisiju, lai šīs darbības īstenotu proaktīvi un pozitīvā Eiropas garā.